

BOYUN EGME

Bir motokurye daha iş cinayetinde hayatını kaybetti

Güvencesiz, sigortasız ve sıklıkla da ehliyetsiz olarak çalıştırılan genç motokuryelerden birisi daha sipariş götürürken can verdi. Mert Can Baran, bir yandan çalışıp bir yandan üniversite sınavına hazırlanıyordu. • Sf4

PE

HAFTALIK SİYASİ GAZETE ■ 28 ŞUBAT 2020 CUMA ■ SAYI: 210 ■ 1 TL

KAPİTALİST DÜNYANIN VİRÜSLERLE SINAVI

Koronavirüs'ten değil örgütsüzlükten kork

KAPİTALİZMİN KENDİSİ BİR SAĞLIK RİSKİ OLUŞTURUYOR

Koronavirüs bizde de yayılmaya başlarsa ne olur? Baş edebilir miyiz? Baş etmek için ne yapmak gerekir? Bu soruların sorulduğu bir zamanda tersinden bazı yanıtlar vermeyi uygun gördük. Hâlâ kapitalist bir ülkede yaşıyor olmamızın olası bir salgında bize çıkartacağı güçlüklerin ne olduğuna bir bakalım. • Sf 2

Bir acil servis asistanı anlatıyor SAĞLIK KURUMLARI OLASI SALGINA HAZIR MI?

"Hurafeler, kanıta dayalı olmayan alternatif tıp zıvalıkları, üfürükçüler davul zurna çalıyor ülkemizde. Bilim ile mücadele edebileceğimiz bu başlıkta geleneksel

alternatif tıp uygulamaları kongresi düzenlemek ile meşgul devletimiz. Kesinlikle akla dokunur bir hazırlık, ciddi bir önlem yok." • Sf 2

KORONAVİRÜS'Ü NASIL BİLİRSİNİZ?

Sanayi Bakanı Mustafa Varank iki hafta önce "iyi biliriz" demişti.

"Türkiye'ye baktığımızda Çin'in alternatifi bir üretim üssü olması açısından bu virüsün negatif etkilerinden daha çok pozitif etkilerini Türkiye'de görebiliriz diye düşünüyoruz."

Sanayi Bakanı "biraz Koronavirüs iyidir. Çin zayıflar biz güçleniriz" diye bakıyordu.

Aynı günlerde Türk tekstilcileri de "Çin'in karşılamadığı 2 milyar dolarlık siparişi biz üstlenebiliriz, bu salgın bize iyi gelir" diyordu.

Sağlık Bakanı durur mu?

O da müjdeyi veriyordu: Koronavirüs tanı kitlerini ihraç etmeye hazırız!

Sonra kötü haber geldi. "Bize gelmez" dedikleri Koronavirüs kapımıza kadar geldi. Belki siz bu satırları okurken televizyonlardan "Koronavirüs artık Türkiye'de" haberleri yayınlanıyor olacak.

Fırsat dedikleri Koronavirüs çoktan ülkeyi vurmaya başladı bu arada. İran'la ticaretimiz durdu. Malatyalı kayısı ihracatçıları bile dertli: Çin'e 3200 ton ihracat yapmaya hazırlanırken, iş sarpa sarmış.

Bu işler böyle işte: Dünya ölçeğinde bir sağlık sorunu olduğu ilan edilmiş olan Koronavirüs, Türkiye'yi yönetenlerin ve patron sınıfının gündemine böyle giriyor: Burdan ne kazanabiliriz? Bunu düşünüyorlar. Bu sırada halk sağlığı tehdit altında ama kimsenin bir hazırlık yaptığı yok. Hazırlık, Çin'in pazar payına çıkmek için yapılıyor.

Peki durum çok mu vahim?

Hepimiz ölecek miyiz?

Paniğe kapılacak bir durum yok. Koronavirüs, çoluk çocuk herkesi bir kaç günde götürecek bir lanet değil.

Vurdumduymazlığın, adam sendeciliğin ise hiç alemi yok. Bilimin kılavuzluğunda, akılcı bir biçimde hareket edilerek virüsün salgına, salgının felakete dönüşmesine engel olunabilir.

Bu sayımızda, Koronavirüs hakkında bilmemiz gerekenleri toparladık, bireysel ve örgütlü olarak alınabilecek önlemleri sıraladık.

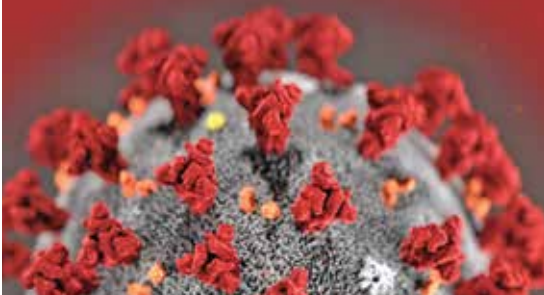
Ve kapitalist Türkiye'nin Koronavirüs testi ni yaptık.

Sağlık sistemimizi, piyasacı ekonomiyi, ülke yönetimini kapıdaki salgının testine tabi tuttuk.

GÖREVİNİZİ HATIRLATIYORUZ! • Sf 2

NASIL KORUNACAĞIZ?

• Sf 3

KORONA VİRÜS VE SALGINI

Bilinmezlik insanlarda korku yaratır, tarih boyunca da böyle olmuştur. Başka bir salgın da Afrika'da ya da Amerika kıtasında çıkabilir. Nüfusun yoğunluğu, iklim koşulları gibi çok sayıda neden olabilir. Koronavirüs hakkında bir kısmı uydurma olan çok şey söylendi. Koronavirüs'ün doğrularını yazmak da bize düştü. • Sf 3

'21. YÜZYILI BİZ DEĞİŞTİRECEĞİZ' FASİKÜLÜ ÇIKTI!

Geçtiğimiz günlerde Türkiye Komünist Gençliği tarafından yayınlanan yazı dizisi bir fasikül haline getirilerek basıldı.

Geleceksizlik, işsizlik, bağımlılık, borçlar... Türkiye ve dünyada günden güne artan bu sorunlar karşısında Türkiye Komünist Gençliği (TKG), geçmiş yüzyılın deneyim ve birikimlerine yaslanan özgün bir tartışma başlatmıştı. Gündelik gibi görünen sorunların artık düzenin çılgınlığıyla ilgili olduğu değerlendir-

mesini ve düzeni değiştirme fikrini merkezinde tutan yazı dizisi kısa zamanda özel bir ilgi gördü.

Üniversite öğrencilerinin çizimlerinin bulunduğu fasikül, bu haftadan itibaren üniversite kampüslerinde, liselerde ve kent merkezlerinde gençlerle buluşacak.

'21. Yüzyılı biz değiştireceğiz toplantıları' içinse hazırlıklar yapılıyor. İstanbul, Ankara ve İzmir başta olmak üzere tüm illerde toplantıların yapılması planlanıyor.

YENİ KORONAVİRÜS'ÜN OLUŞTURDUĞU SALGIN RİSKİNE KARŞI TÜRKİYE NEDEN ZAAFLI?

Kapitalizmin kendisi bir sağlık riski oluşturuyor

Ülkemiz, KOVID-19 salgını yaşama-
diğında da ciddi sağlık problemleriyle uğraşıyor ama özellikle salgın hastalıklar sağlık sistemindeki yapısal sorunları çok daha net bir şekilde görülür kılıyor. Koronavirüs bizde de yayılmaya başlarsa ne olur? Baş edebilir miyiz? Kapitalist bir ülkede yaşıyor olmamızın bize çıkar-tacağı güçlüklerin ne olduğuna bir bakalım dedik.

1-PİYASA EGEMENLİĞİ KAMUSAL ÖNLEMLERİ ZAYIFLATIR:

Bu tip salgınlarda en önemli güvence devletin sağlık hizmetlerinin güçlü ve kamucu bir anlayışla örgütlenmesidir. Böylece bütün sağlık örgütü ve yardımcı örgütler tek bir vücut gibi davranabilirler.

Oysa Türkiye'de Sağlık Bakanlığı ve kamuya ait Üniversite hastanelerinin piyasacı bir mantıkla çalıştırılmasını geçelim, her yeri kaplayan çok sayıdaki özel hastaneler nede-niyle sağlık tam anlamıyla piyasaya teslim edilmiştir. Bunların tümünün aynı şekilde davranması, önlemleri sorumluluk içinde yerine getirmesi mümkün değildir. Örneğin, bugün Türkiye'de artık hastaneler halkın sağlık sorunlarına yönelmek yerine sağlık turizminden para kazanmaya çalışmaktadırlar. Bu Türkiye'ye çok sayıda kozmetik nedenlerle yurtdışından hasta akınına neden olmaktadır.

2-TÜRKİYE'DE BASAMAKLI SAĞLIK HİZMETİ BULUNMAMAKTADIR.

Kamucu bir sağlık hizmeti basamaklıdır ve birinci basamak kurumu sizi görmeden üstteki hastanelere gidemezsiniz. Oysa Türkiye'de piyasa

koşulları isteyeninin istediği sağlık kurumuna başvurulabilmesine neden olmuştur. Birinci basamak sağlık hizmeti vereceği düşünülen aile hekimliği kurum olarak çalışmamakta, ancak kendilerine başvuran hastayı bilmektedirler. Aile hekimliği için sorumluluğunu aldığı nüfus bir muamma halindedir. Örneğin, virüsü kapan ama herhangi bir sağlık kurumuna başvurmayıp hastalığı kendi kendine geçirmeye çalışan birini saptamak im-kânsızdır. Tıpkı birinci basamakta salgına karşı eğitim vermenin imkansız olduğu gibi.

3-KARANTİNA UYGULAMASI TOPLUMSAL BİR SORUMLULUKLA GERÇEKLEŞTİRİLEBİLİR.

Karantina uygulaması bu tip bir salgına karşı en tekili yöntemdir. Oysa Türkiye'de piyasa halkın davranışlarına da nüfuz etmiştir. Tıpkı aşı karşıtlığında olduğu gibi, her aile toplumsal zorunluluğa göre değil, keyfine göre davranmakta ve toplum sağlığını tehdit etmektedir.

Karantina uygulamasının zorunlu görüle-ceği hallerde, siyasal otorite ve sağlık yapılan-masını yönetenler hem politik kaygılarla, hem kapitalist ekonomiyi sürdürme kaygılarıyla gereken adımları atmaktan geri durabilir.

Tersi yönde de yurttaşlar çıkarıcı yönetimle-re güvenmedikleri ve zaten çıkarıcı davranma-ya teşvik edildikleri için toplumun çıkarlarına aykırı bencilce davranışlar içine girebilirler.

4-TOPLUMSAL EŞİTSİZLİKLER SALGINLARDA BÜYÜK BİR SORUNDUR.

Sınıfsal eşitsizlikler farklı risk grupları yaratır ve sonuçta bütün toplumu salgına karşı

Kapımıza dayanan ölümcül KOVID-19 virüsü için alınan önlemler virüsün yayılmasını engelleyemez.

mücadelede zaaflı hale getirir.

Örneğin, toplu taşıt kullanmak zorunda olanlar, metrekare başına daha çok ferdin düş-tüğü evler, zayıf beslenme, kalabalık sınıflar vb. toplumu korumasız bırakır.

5- GENEL OLARAK BİLİMSSEL DÜŞÜNCENİN ZAYIFLAMASI RİSKİ ARTIRIR.

Yıllarca gericilerin yeni bir piyasa aracı olarak öne sürdüğü hacamat vb. gibi tedaviler tamamen salgına karşı etkisizdir, ama bilimsel düşüncedeki zaaflar şimdi salgının önlenme-sinde büyük bir sorun olacaktır.

6- AŞISINI, BİYO-TEKNOLOJİSİNİ ÜRETEMİYEN ÜLKELER DAİMA SALGINLARA KARŞI ZAAFLIDIR.

Koronavirüs tedavisinde kullanılan bazı ilaçların tamamı yurt dışında üretilmekte-dir. Kendi aşısını, ilacını üretemeyen bütün toplumlar biyolojik salgınlara karşı zaaflı hale düşerler.

İthalata bağlı ve pahalı olan bu ürünler ikti-sadi dar boğazlardan özellikle etkilenir. Zaten Türkiye bu yıl aşısı olan grip salgınları için bile yeterli aşı ithal edememiştir ve bu bilinen vi-rüs salgınlara bağlı olarak kaç kişinin öldüğü

hesaplanmamaktadır.

7- TOPLUMSAL FELAKET FONLARI YAĞMALANMIŞ, KAYDA DEĞER BİR BİRİKİM BIRAKILMAMIŞTIR.

Toplumu felaketlere hazırlayan en önemli unsurlardan biri her yıl toplam ürünün bir kısmının toplumsal felaket fonlarında birikti-rilmesidir. Oysa Kızılay örneğinde görüldüğü gibi, bütün toplumsal felaket fonları kriz içindeki ve açgözlü sermayenin fonlanması için kullanılmıştır.

Salgının Türkiye'yi etkilemesi durumunda herkese maske temin edilmesi bile imkânsız hale gelebilir.

8- SORUMLU VE SORUMSUZ OTORİTE KAYNAKLARI HALK TARAFINDAN AYIRT EDİLEMEMEKTEDİR.

Piyanın ve bilimdeki gerilemenin sonu-cunda kimin sağlık alanında sözüne güveni-leceği karışmıştır. Örnek olarak, arkasında herhangi bir bilimsel enstitü olmamasına ve fazlasıyla şahsi bir piyasa unsuru olmasına karşın Canan Karatay'ın açıklamaları medyada geniş yer bulmakta ve toplumda kafa karışıklı-ğı yaratmaktadır.

Bir acil servis asistanı anlatıyor SAĞLIK KURUMLARI OLASI SALGINA HAZIR MI?

sol Haber sitesinde yayımlanan bir söyleşide olası bir salgına ne kadar hazır olduğumuz sorusuna acil servis asistanı bir sağlık çalışanıyla söyleşerek yanıt aramış.

Hastanelerimiz olası bir salgına hazır mı sorusunun yanıtında söylenen şu sözler dikkat çekici:

"Öncelikle ülkemizde, başta İstanbul olmak üzere büyükşehirlerde yatan hasta açısından doluluk oranları çok yüksek, acil servislerde ilgili branşlarda yer olmadığı için yatış bekleyen hastalar neredeyse tedavi sürecinin tümünü acilde alıp taburcu oluyor. Böylesi salgın durumlarında yeterli sayıda hizmet verecek özellikli birimlerin bulunması gerekiyor.

Bugün hala aktif tüberküloz olan has-talarımızı solunum izolasyonuna alacak izolasyon odası bulmakta zorlanıyoruz. Bu sebeple Türkiye'de salgın vuku bulması durumunda izolasyon önlemleri ve yataklı hastane bulmak konusunda belirgin sorunlar yaşayacağımız ortada. Peçete, dezenfektan madde ve maske bile kimi zaman bulamı-yorken insan sağlığını tehdit eden bir salgın durumuna hazır olduğumuzu iddia etmek cahil cesareti gerektiriyor. "

Anlatan sağlık emekçisi, şüpheli vakaların

kesin tanısı için gerekli hazırlıkların olduğunu söyledikten sonra hazırlığın düzeyi hakkında da çarpıcı bir bilgi veriyor:

"Başta 3. Basamak sağlık kuruluşları olmak üzere birçok hastaneye sınırlı sayıda tanı kitleri ulaştırılmış durumda ancak yaklaşık 5 milyonluk bir bölgeye hizmet veren 3. Basamak bir sağlık kuruluşunun acil servisi için şimdiki rakam yaklaşık 10 adet kit. İdareli kullanmamız salık veriliyor, salgın öncesi hazırlık açısından oldukça yetersiz olduğu maalesef açık."

Yurttaşların konuyla ilgili ne kadar bilgi-lendirilmiş olduğu sorusuna yanıtı ise şöyle:

"Bir yanda aşırı evhamlanmış bir kesim bir yanda sadece sirke ile korunacağını sanan bir toplam mevcut. Bakanlık endişe ortamı yaratmamak adına sıfır sorun siyaseti gü-ttüğünden problemin ne olduğu ve nasıl başa çıkılacağı meselesi geride kalıyor. Koruyucu hekimliğin esamisi sağlık politikalarında okunmadığından yaşayınca göreceğimiz gibi bir tablo hakim. Yurttaşlarımız ise gerçekten çaresiz bir şekilde her zaman olduğu gibi acil servislere akın etmekte çare arayacak gibi görünüyor. Kişisel hijyen, el yıkama önlemleri gibi basit önlemler maalesef ki anlatılmıyor. Böylesi büyük bir salgın meselesinde "bana/

bize bir şey olmaz" anlayışına fazla kurban vereceğimiz gibi görünüyor.

Hurafeler, kanıta dayalı olmayan alter-natif tıp zıvalıkları, üfürükçüler davul zurna çalıyor ülkemizde. Bilim ile mücadele edebi-leceğimiz bu başlıkta geleneksel alternatif tıp uygulamaları kongresi düzenlemek ile meşgul devletimiz. Kesinlikle akla dokunur bir hazırlık, ciddi bir önlem yok."

Son olarak, sol Haber'in sorularını yanıt-layan sağlık emekçisi, "Sağlık çalışanlarının sağlığı ne kadar düşünülmüş durumda? Yani alınan önlemler, yapılan hazırlıklar, belirle-nen protokoller vs. içinde sağlık çalışanları-nın sağlığı ne kadar gözetiliyor?" sorusuna şu yanıtı veriyor:

"Böyle bir gündem bu ülkede hiç olmadı. Asistan hekimlerin çalışma koşulları insanlık dışı, ayda 10 nöbet tutup gündüz mesaisine devam edip tuttuğu nöbetlerin ücret karşı-lığını bile alamayan insanlar uykusuzluk ve yoğun stres nedeniyle bağışıklık sistemi zarara uğrayanların başında geliyor. Özveriyle çalışan gece gündüz demeden canla başla hizmet veren hekimler, hemşireler, sağlık memurları, teknikerler, personeller ve sekreterler anı kurtarmak adına insanlık dışı şartlarda çalışmaya devam ediyorlar."

GÖREVİNİZİ HATIRLATIYORUZ!

Yumurta kapiya dayandığında yapılabilecekler elbette sınırlı. Öte yandan Sağlık Bakanlığı'na ve sağlık sisteminin kontrol noktalarındaki görevlilere olası salgın için yapmaları gereken hazırlıkları hatırlatıyoruz:

1. Hastanelerin koruma ve hijyen için gerekli malzemelerle tedarik edilmesi sağlanmalıdır. Özellikle sağlık çalışanlarının ihtiyaç duydukları özel giysi, eldiven, koruyucu maske gibi şeylerin eksiksiz olarak ve ücretsiz sağlandığı garanti altına alınmalıdır.

2. Tüm sağlık kurumlarının olası salgın için gerekli şekilde donatılması sağlanmalıdır.

3. Sağlık personelinin, hastaların ve sağlıklı bireylerin kullanması gereken bütün tıbbi malzemeleri salgın sırasında parasız olarak temin etmek devletin görevidir.

4. Değişik hastanelerde sağlık

personelinin hastaların tanı ve tedavisi sırasında kullanması gereken özel maske ve giysi sayısında yetersizlik olduğu, tek kullanımlık olan maskeler konusunda hastane yönetimlerinin personele tutumlu davranmaları ve bu maskelerin bir haftaya kadar kullanılabileceği yönünde uyarılarda bulunduğu gibi bilgiler ulaşmaktadır. Bu sorunlar derhal çözülmelidir.

5. İllerde referans ve karantina hastanesi olarak belirlenmiş olan hastanelerde yoğun bakım ve karantina oda sayısının yetersiz olduğu, referans ve karantina hastanesi olarak belirlenen bu hastanelerin zaten aşırı hasta yükü altında bulunup, olası bir korona virüs salgını sırasında gereken hizmeti veremeyecekleri görülmektedir. Bu konuda da hızla adım atılmalıdır.

KORONAVİRÜSÜ VE SALGINI TANIYALIM

NEDİR BU KORONA SALGINI?

Asıl ismi 'Yeni KOVID-19' olan bir virüsün yaptığı salgındır. Korona'dan (corona) CO, virüsden (VI), İngilizce hastalık demek olan 'disease' den D kısaltmalarını aldı. 19 ise salgının çıktığı 2019 yılı ile ilgili.

NEDEN YENİ? YOK MUYDU ESKİDEN?

Bu daha önce grip salgınlarına neden olan diğer bazı virüslerle akraba olan bir virüs. Bazen virüsler değişik nedenlerle değişime uğrarlar, genetik yapıları değişir, bu tipi yeni.

VİRÜS NEDİR?

Virüsler bakteriler gibi gözle görülmeyen canlılardır. Dünyanın her tarafında her an her yerde bu gözle görülmeyen canlılarla beraber yaşarsınız. Bazen bizi hasta etseler de o kadar şiddetli olmaz. Farkında bile olmayız. Bazen de özellikle direncimiz düşükse çok fazla etkilenir, hasta olarak yatağa düşeriz. Bazen risk grubunda olan kişiler için öldürücü bile olabilirler. Genelde bildiğimiz antibiyotikler virüslere karşı etkili değil. Bazı virüs hastalıklarının aşısı var. Örneğin kızamık da bir virüs ve aşı ile binlerce çocuğun ölümünü engelleyebiliyoruz.

ANİDEN ÇIKAN BU VİRÜS BİYOLOJİK SAVAŞ ARACI OLARAK KULLANILMIŞ OLAMAZ MI?

Dünyadaki rekabet ve ekonomik kriz ortamı insanlara bu gibi şeyleri düşündürüyor. Ancak bilim insanları buna pek ihtimal vermiyor. Bazen bazı mikroorganizmalar değişime uğrayarak öldürücü ve çabuk yayılan salgınlar oluşturabiliyorlar. İklim değişikliği nedeniyle de farklı yeni salgınlar ya da eskiden sorun olmuş bazı hastalıkların yeni formlarla ortaya çıkmaları da beklenen bir durum.

Ancak bu salgın nedeniyle ekonomik kazanım elde etmeye çalışan çevreler olması kaçınılmaz. Kapitalizmin özelliği bu.

ÇİNLİLERİN TUHAF ŞEYLER YEMELERİ Mİ BU HASTALIĞI ORTAYA ÇIKARDI? KEDİLERİN ROLÜ VAR MI?

Bilinmezlik insanlarda korku yaratır, tarih boyunca da böyle olmuştur. Başka bir salgın da Afrika'da ya da Amerika kıtasında çıkabilir. Nüfusun yoğunluğu, iklim koşulları gibi çok sayıda neden olabilir. Bu tür virüsler zoonotik, yani hayvandan insan geçmiş olan virüsler. Bu çok karmaşık bir süreç, virüs kendini adapte ederek insandan insana bulaşmaya başlıyor. Bilim insanları KOVID-19'un ilk kaynağını arıyorlar, kesin bir bilgi olmamakla beraber bir çeşit yarasa ya da bazı deniz canlıları ilk kaynak olabilir diyor. İnternet, doğru bilgi aldığımız kadar kirli bilginin de dolaştığı tehlikeli bir ortam. Birçok gördüğümüz video ya da resim bu salgınla ilgili olmayabilir. Bazı görüntüler de özellikle servis edilmiş olabilir. Yıllar önce bu virüs gibi salgın yapan başka akraba virüsler de var. Aslında bunların hepsi bir çeşit grip hastalığı yapıyor. SARS virüsünü hatırlarsanız, yıllar önce yine Çin kaynaklı bir salgın yapmıştı. SARS virüsünün ilk kaynağının bir çeşit kedi olduğu düşünülüyor. Bu demek değil ki tüm kediler bu hastalığın taşıyıcısı. Aynı şekilde yine yıllar önce Suudi Arabistan'da MERS virüsü nedeniyle olan bir salgında kökenin develer olduğu bulundu. İnsanların hayvanlarla iç içe yaşarken temel hijyen kurallarına uyması sadece bu tür salgınlar için değil, her zaman önemli.

ŞİMDİYE KADAR OLAN GRİP SALGINLARININ EN ÖLDÜRÜCÜSÜ BU MU?

Hayır. İstatistiklere göre bu salgında hastalığa yakalananların %3-4 kadarını ölüyor. Bu da üzücü ama yukarıda isimleri geçen korona virüse akraba SARS ve MERS virüslerinin öldürücülüğü çok daha fazlaydı (MERS'de %30). Çin'de göreceli olarak ölüm sayısının yüksek olması hastalığa yakalananların sayısının yüksek olması ile ilgili. Binlerce hasta ise hastanelerden evlerine taburcu oldu.

HASTALIĞIN BELİRTİLERİ NEDİR?

İlk belirtiler bildiğimiz grip gibi. Burun akıntısı, halsizlik, öksürük, hapsirik ve ateş. Zatüreye dönüşme eğilimi çok yüksek. Nefes darlığı, solunum bozuklukları çıkabiliyor. Kişi zaten risk grubunda ise tablo hızla kötüye gidebiliyor.

RİSK GRUPLARI KİMLER?

65 yaş üstü, kalp ve tansiyon hastaları, daha önce akciğer hastalığı geçirenler, şeker hastaları. İstatistikler çocuk ve gençlerin enfeksiyonu ayakta geçirdiğini söylüyor.

BİR İNSANIN HASTA OLDUĞUNU NASIL ANLIYORLAR? BURUN AKINTISI VE ATEŞ SIK GÖRÜLEN BİR DURUM DEĞİL Mİ?

Bu hastalık da bir çeşit grip. KOVID-19 virüsü nedeniyle oluşup oluşmadığını anla-

mak için özel tanı kitleri var. Tanı konuncaya kadar mecburen her şüpheli olgu bir sağlık merkezinde tutulmak zorunda kalıyor.

ZORUNLU OLARAK HASTALARIN TECRİT EDİLMESİ, EVLERİNİN DEZENFEKTE EDİLMESİ İNSAN HAKLARINA, KİŞİLİK HAKLARINA AYKIRI DEĞİL Mİ?

Bazen medyada Çin'den değişik görüntüler izleyebiliyoruz. Gerçekten bir kısmı bu salgından görüntüler değil. Öte yandan büyük salgınlarda toplumun diğer kesimlerini koruyabilmek için merkezi, bazen sert önlemler alınmak zorunda kalınabilir. Korku, bilinmezlik gibi durumlar da istenmeyen durumlar yaratabilir. Ama başta Dünya Sağlık Örgütü yöneticileri olmak üzere Çin'in bu salgının yaygınlaşmaması için yaptığı çabalar takdir gördü.

EPİDEMİ, PANDEMİ GİBİ SÖZCÜKLER HABERLERDE YER ALIYOR, NEDİR BUNLAR?

Epidemi salgın demek. Yani bulaşıcı bir hastalığın büyük insan gruplarında salgın yapması. Pandemi ise bu salgının kıtalar arası olması. Yani tüm dünyayı etkisi altına alması. 26 Şubat 2019 tarihinde henüz pandemi ilan edilmedi ama 38 ülkede olgu görüldüğü açıklandı. Yine 26 Şubat istatistiklerine göre tüm dünyada 81 bin olgu ve 2700 ölüm var.

BU SALGIN NEDEN YAZA BİTER DİYORLAR?

Bu konuda kesin bir şeyler söylemek bilimsel olmaz. Virüs sıcağa dayanıklı değil. Ama birçok ülke yaza girdiğinde bazı ülkelerin de kışa girdiğini, başka ara iklimler de olduğunu unutmamak gerekir. Ayrıca salgınların hızını kaybetmesinin birçok nedeni vardır. 'Mutlaka şöyle olur' gibi açıklamalar bilimsellikten uzaktır. Aşının geliştirilip uygulanmaya başlanması da süreç işidir.

NASIL KORUNACAĞIZ?

Yeni CORVID-19 virüsünün yol açtığı salgın aslında bir grip salgını. Başka virüslerin yol açtığı grip salgınlarında da her yıl Avrupa ve Kuzey Amerika dahil dünyanın her yerinde binlerce insan ölüyor. Bu nedenle bazı türlere karşı grip aşısı geliştirilmiştir.

ASI ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR. HENÜZ AŞISI YOK

Grip aşısı özellikle risk gruplarında öneriliyor. Ama yeni etkenler çıktığı zaman yeni bir aşının geliştirilmesi gerek. Bu son salgın için de bilim insanları aşı çalışması yapıyor ama henüz bunu kullanabilecek aşamada değiliz. Normal hayatımızda herhangi bir gripten nasıl korunuyorsak öyle korunmamız gerekiyor.

SIK SIK ELLERİNİZİ YIKAYIN SABUNLA VE EN AZ 20 SANİYE

Yani sık el yıkamak ve potansiyel hastalardan uzak durmak. El yıkamak sadece bu hastalık için değil, çok sayıda bulaşıcı hastalığının bulaşmasını engelleyebilen bir eylem. Tabi bunun için ortamlarda su ve sabunun da bulunması gerekiyor.

ÖZELLİKLE KIŞ AYLARINDA SARILIP ÖPÜŞMEDEN KAÇININ

Özellikle kış aylarında selamlaşırken sarılıp öpüşmeden kaçınmak, el sıkmadan sonra eli yüzümüze götürmemek en doğrusu. Virüs, havada asılı parçacıklarla geçebildiği gibi zeminler üzerinde de uzun süre kalabiliyor. Yani insanların ellediği her türlü metal, ahşap, plastik üzerinde de bulunabilir. O nedenle sağlıkçılar sık el yıkamayı öneriyor. Yanımızda ufak bir şişe kolonya bulmasının da yararı var. Bu derecedeki alkol bakterileri yok etmeye bile korona virüsü gibi virüslere etkili.

ALKOL VİRÜSE ETKİLİ - KOLONJYA TAŞIMIN

Burnu akan, hapsiran insanların da önlem olarak kalabalıklarda enfeksiyonu başka insanlara bulaştırmamak için önlem almaları önemli. Aslında çok konuşulan basit maskeler bu işe yarıyor. Yoksa hastalıktan korunmada birinci derecede önemli olmadığını söylüyor Dünya Sağlık Örgütü.

MASKELER DAHA ÇOK HASTALIĞI TAŞIYANLARIN BAŞKALARINA BULAŞTIRMAMASI İÇİN YARARLI

ELİNİZİ YÜZÜNE, AĞZINIZA YA DA BURNUNUZA GÖTÜRMEMEYE ÇALIŞIN

SADECE KENDİ SAĞLIĞINIZI DÜŞÜNMEYİN. SAĞLIK ÇALIŞANINISANIZ YURTTAŞLARA, HASTAYSANIZ SAĞLIKÇILARA YARDIMCI OLMAYA ÇALIŞIN

Maske takılsa bile mikroplu bir elin yüze, ağız ve buruna değdirilmesi hastalığı kapmak için yeterli oluyor. Kalabalık yerlerde sigara içenlerin de riski fazla çünkü sigarayı her ağızlarına götürdüklerinde yeni bir risk oluşturuyorlar. Sağlık çalışanlarının ve diğer özel görevlilerin maske ve giysileri ayrı özelekte, bu ayrı bir konu.

Son olarak paniğin, bireysel davranmanın ve bencilliğin hem toplam toplumsal fayda açısından hem de bireyin sağlığı açısından yarar değil zarar getirdiğini hatırlatalım. Salgın toplumsal bir olgu. Hep birlikte,

dayanışma içinde ve sorumlu davranarak ele alabiliriz. Sağlık çalışanlarını günah keçisi olarak hastaların önüne süren, kendi alacağı sağlık hizmetinin toplum sağlığının bir parçası olduğunu hastalara unutturan ya da tersine sağlık çalışanlarını hastalarına yabancılaştıran sistemin oyununa gelmemek en doğrusu.

Salgın dönemleri fırsatçıları da doğuruyor. Maske, eldiven gibi hijyen malzemelerinin kıymete binmesi, bir anda birkaç kat pahalılaşması sıklıkla yaşadığımız bir durum. Burada da yurttaşlar olarak, devletten bunları karşılıksız olarak ve bolca karşılmasını beklemeli, istemeliyiz.

SORUNU 'UCUZA ALARAK' ÇÖZEMEZSİNİZ. DEVLETEN HAKLARINIZI İSTEYİN

SAMANALTI / Sait Munzur

PATRONLARIN ENSESİNDEYİZ

Bir motokurye daha iş cinayetinde hayatını kaybetti

Güvencesiz, sigortasız ve sıklıkla da ehliyetsiz olarak çalıştırılan genç motokuryelerden birisi daha sipariş götürürken can verdi. Mert Can Baran, bir yandan çalışıp bir yandan üniversite sınavına hazırlanıyordu.

Maltepe Fındıklı mahallesinde Bade Tekel bayiiinde part time olarak çalışan 19 yaşındaki Mert Can Baran dün akşam saatlerinde sipariş götürürken yaşadığı kaza sonucunda yaşamını yitirdi.

18 Şubat akşam saatlerinde gerçekleşen kaza, edinilen bilgilere göre yayaya çarpmamak için yönünü değiştirmeye çalışan motosiklet sürücüsünün ışıklarda duran bir araca arkadan çarpmasıyla gerçekleşti. Olay anında kasksız olan Mert'in ayrıca ehliyetinin olmadığı

ve sigortasız bir şekilde çalıştırıldığı öğrenildi.

Bade Tekel'in olaydan sonra iş yerini kapattığı ve sonrasında açmadığı öğrenildi.

Ailesinin geçimi ve kendi harçlığını kazanmak için çalışmak zorunda kalan Mert, üniversite sınavına hazırlanıyordu.

KALE PRATT&WHITNEY İŞÇİLERİNE ZORBALIK!

İzmir Serbest Bölge'de faaliyet yürüten, F-35 uçak motoru parçalarının üretildiği Kale Pratt & Whitney Uçak Motor Sanayi

fabrikasında işçilerin sendikaya üye olmalarının ardından 94 işçi geçtiğimiz hafta işten atılmıştı. İşten atılan Birleşik Metal-İş üyesi

işçilerin fabrika önünde ve Serbest Bölge girişinde başlattıkları direniş sürüyor.

Patronların Ensesindeyiz Ağı'na ulaşan işçilerin aktardığı bilgilere göre, sendikalaşma sürecinde fabrika yöneticileri tarafından işçilerin e-devlet şifreleri alındı, telefonlarına el koyularak yazışmaları kontrol edildi. İşten atılan arkadaşlarına destek olan işçilere insan kaynakları müdürü tarafından hakaretler edilirken, yapılan bu baskıların işçiler tarafından kayıt altına alındığı belirtildi.

BAHÇEŞEHİR KOLEJİ'NDE HAK GASPI

Tazminat alacaklarını hâlâ alamamış olan öğretmenler, PE Özel Okul Öğretmen Dayanışma Ağı ile haklarını arıyor.

Bahçeşehir Koleji Ataşehir 1 Kampüsü'nde, 2019-2020 sözleşme döneminde sözleşmeleri kurum tarafından yenilenmeyen öğretmenlerin tazminat alacaklarının hala ödenmediği öğrenildi. Patronların Ensesindeyiz (PE) Özel Okul Öğretmen Dayanışma Ağı ile iletişime geçen öğretmenler, Eylül ayında yatması gereken tazminat alacaklarının halen hesaplarına geçmediğini ifade ettiler.

Bahçeşehir Koleji Çamlıca Kampüsü'nden geçtiğimiz yıl işten çıkarılan ve uzun süre tazminatları ödenmeyen öğretmenler de PE Özel Okul Öğretmen Dayanışma Ağı ile birlikte mücadele sürecini başlatmış, attıkları çeşitli adımlarla ve konunun Patronların Ensesindeyiz Ağı aracılığıyla duyurulmasıyla tazminat haklarını kurumdan alabilmişlerdi.

Bunun üzerinden yaklaşık 3 ay geçmesinin ardından Bahçeşehir Koleji'nin başka kampüslerinde de çeşitli hak gasplarının olduğu ortaya çıktı. Bahçeşehir

Koleji Ataşehir 1 Kampüsü bundan biri, geçtiğimiz yıl işten çıkarılan öğretmenlerin halen tazminatlarının ödenmediği belirtiliyor.

PE Özel Okul Öğretmen Dayanışma Ağı'na başvuran ve tüm haklarını alana kadar Ağ ile birlikte mücadele edeceklerini dile getiren öğretmenler, en az 2 yıl kuruma emek verdiklerini, yer geldğinde fazla mesai yaptıklarını ancak hiçbir ek ücret ödenmediğini ifade ettiler. Sözleşme döneminde hiçbir gerekçe sunulmadan sözleşmeleri yenilenmeyen ve işten çıkarılan öğretmenler tazminatlarının neden yatmadığına ilişkin Bahçeşehir Koleji yönetiminden açıklama bekliyorlar.

Öğretmenler gerekli hukuki süreçleri derhal başlatacaklarını ifade ederken, Bahçeşehir Kolejilerinde çalışan veya işten çıkarılarak hakları gasp edilen tüm meslektaşlarına PE Özel Okul Öğretmen Dayanışma Ağı ile birlikte mücadele etmeleri yönünde çağrı yaptılar.

KOLİN TERMİK SANTRALİNDE YANGIN

Soma Yırcı köylülerinin direnişi yüzünden santralini başka yere kurmak zorunda kalan Kolin'de aynı noktada tekrarlanan kazalarla işçilerin canı tehlikede.

Yağcılı Kasabası Türkiyaya köyü mevkiindeki Kolin Termik Santrali'nde 14 Şubat akşamı kömür besleme katında (kazan besleme bunkerı denilen) Bunker altı geytinin sistem hatası sonucu bant ve kömür yaması kaynaklı bir yangın çıktı.

Kömür yangını sonucu oluşan zehirli gazlardan 2'si ağır olmak üzere, 10 işçi zehirlenerek Soma Devlet Hastanesine kaldırıldı.

8 işçi müşahade odasında tedavi gördükten sonra taburcu edilirken, durumu ağır olan iki işçiye tedavileri bittikten sonraki günün akşamı taburcu edildi. İşçiler tarafından buna benzer yangınların ve zehirlenmelerin sıklıkla yaşandığı ifade ediliyor ve genellikle "bunker altı geytinin sistemsel hatası" sonucu bant yangınları veya kazanlarda

oluşan kaçaklar neticesinde oluşan yangınlar gerçekleştiği söyleniyor.

Olayın sosyal medyaya yansımından sonra yeni maskeler dağıtıldığı ve bakımların tekrar gözden geçirildiği söyleniyor.

Bu kaza sonrasında işçiler üzerlerinde ciddi bir baskı olduğunu da ifade ediyorlar. Birkaç işçinin telefonundan da santral ile ilgili fotoğraflar veya görüntülerin incelenerek silindiği söyleniyor.

Kolin AŞ tarafından Soma Yırcı Köyü zeytinliğine inşa edilmek istenen Kolin Termik Santrali, Yırcalı köylülerinin direnişi sonucu kurulamamış, mücadeleyi kaybeden Kolin AŞ, Soma'ya kuş uçuşu 20 km uzaklıktaki Yağcılı Kasabası Türkiyaya köyü mevkiine santrali inşa etmişti.

HABAŞ'TA EMEKÇİLERE SENDİKA BASKISI

Aliağa bölgesinde yerleşik Habaş Demir Çelik'te, 10 Şubat tarihinden beri on yıl ve üzeri çalışanlar işten çıkarılıyor. Öncelikle, saat ücreti olarak 20 TL ve aylık ücret olarak 4500 TL ve üzeri alan işçilere ihbar ve kıdem tazminatları verilerek çıkışları yapılıyor.

İşten çıkarılmış 10 yıl üzeri bir çalışanla yaptığımız görüşmede şimdilik çıkarılan kişi sayısının 43

olduğu ve toplamda sayının 150'yi geçeceği konuşuldu. Taşeronlarla birlikte çalışan sayısının yaklaşık 5000 kişi olduğu söyleniyor.

İşletme yeni bir çelikhane kurmak için de hazırlıklara başlamış. Ancak işçilerin anlattığına göre kendilerine "1 yıllık zam almaya-cak, sendikadan da istifa edecek-siniz, o zaman işten atılmazsınız" denilmiş.

PATRONLARIN ENSESİNDEYİZ AĞI'NA BAŞVURAN İŞÇİLER İŞE İADE DAVASINI KAZANDI

Manisa Mercan Makine'de çalışan ve 2019 yılının Ocak ayında Patronların Ensesindeyiz ağı ile iletişime geçtiği için işten çıkarılan üç işçi, Manisa 2. İş Mahkemesinde açtıkları işe iade davasını kazandılar.

Geçen yıl, yoğun mesai saatlerini ve kendilerine dayatılan ücretsiz izin uygulamasını kabul

etmedikleri için PE ile iletişime geçen işçilerden bir kısmı, patronları tarafından konunun PE'ce ifşa edildiği gerekçesiyle işten atılmıştı. Yasal yola başvuran işçilerin talebi haklı görüldü. Yerel mahkeme, Mercan Makine tarafından yapılan feshi haksız ve geçersiz bularak işçilerin işe iadesine karar verdi.

YURTIÇİ KARGO SENDİKALILARI ATTI

Yurtiçi kargonun İzmir şubelerinde çalışan işçiler yaşadıklarını Patronların Ensesindeyiz ağına aktardı.

İşçilerin verdiği bilgiye göre son 6-7 ay içerisinde 20'ye yakın işçi Tüm-Tis sendikasına üye oldukları için işten çıkarıldı. Yasal mesai süresi olan 8 saatten fazla çalıştırıldıklarını söyleyen emekçiler, bu fazla mesailerinin hiçbir zaman maaşlarına yansıtılmadığını, gün içerisinde normalin çok üzerinde bir iş yüküne maruz kaldıklarını, müşterilerin haksız kaprisleri sebebiyle de sürekli olarak uyarı aldıklarını anlattı.

AKKUYU'DA İŞÇİ KIYIMI

Devam eden Akkuyu Nükleer Santral inşaatında taşeron firmalardan CSD İnşaat ve Peker Emlak İnşaat şirketlerine bağlı 700 kadar çalışanın işine son verilmiş durumda. Santral inşaatında çalışan diğer şirketlerin de Şubat ayı sonuna kadar işçi çıkaracakları gelen duyurular arasında.

ÇEPAŞ'TA SENDİKALI 9 İŞÇİ İŞTEN ATILDI

Türk-Metal'in örgütlü olduğu fabrikada işçiler arkadaşlarının işten çıkarılmasına tepki göstererek 2 saatlik iş bırakma eylemi yaptı.

Eylemin ardından işten çıkarılan işçi sayısı 9'a çıkarken, bu duruma tepki gösteren işçiler vardiya sonrası fabrika bahçesinde protestolarını sürdürdü.

İşçilerin tepkisine patronun yanıtı işçileri fabrikayı işgal ettikleri iddiasıyla şikayet etmek oldu.

İşçilerin yapılan şikayetin ardından savcılığa ifade verdiği belirtiliyor.